

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato-likovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Boj proti cerkvi.

Svobodomiseli so marljivo na delu! Komaj so srečno izvojevali boj proti katoliški cerkvi na Francoskem, že so začeli enak boj na celi črti na Špan-skem. Tam iščejo vsehi mogočih povodov, da bi mogli začeti s kruto silo nastopati proti katoličanom in njihovi cerkvi. A tudi na Nemškem in pri nas na Avstrijskem se jim hoče takega boja. Vse svobodomiselstvo koprni po trenutku, da bi bile naše cerkve zapuščene in zaprte, farovži prazni in šole brez križa. V časnikih in na shodih hujskajo ljudstvo proti veri in cerkvi ter uporabljajo za to vsako, še tako majhno priliko. Pred kratkim je izdal sv. Oče pismo nadškofom in škofom, v katerem govori o sv. Karolu Bomejskem ter navaja zgodovinske dokaze o vzrokih luteranstva. To pismo so uporabili slovenski in nemški svobodomiseli ter podtikali sv. Očetu, da je hotel žaliti luterane. Po listih in shodih so divjali proti katoliški cerkvi. Tak shod je bil tudi v Mariboru. Celo sedanja vlada se polagoma vdaja temu svobodomiselnemu toku v Avstriji, kajti naučni minister Stürgkh se je vsled liberalnega razsajanja po državi čutil že tako ojunačenega, da je izrekel prikrito grajo, zakaj so naši škofje objavili papeževo pismo v svojih uradnih škofijskih listih.

Daleč smo torej v Avstriji že prišli. Naučni minister si bo dovoljeval, javno odobravati ali grajati, kaj počnejo škofje v svojem cerkvenem delokrogu. Niti papeževih pisem ne bi smeli priobčevati!

Katoličani moramo pravočasno spoznati resnost in nevarnost položaja! Naučni minister, ki je lahko pri nas tudi luteran ali židov ter je navadno svobodomislec, hoče biti v cerkvenih in verskih stvarih več kot papež, več kot naši škofje in nadškofje! Mi katoličani pa poznamo v verskih in cerkvenih rečeh samo cerkveno oblast in nič drugega! To moramo takoj ob prvem naskoku odkrito priznati.

Pred par leti so avstrijski svobodomiseli začeli veliko gonjo za ločitev zakona in za svobodno šolo. Takrat se je dvignilo vse katoliško ljudstvo ter odločno odklonilo tudi vsako razpravo o teh predmetih.

Svobodomiselstvo je za nekaj časa boječe utihnilo, toda le za nekaj časa. Letos je v poslanski zbornici vložil poslanec Mühlwert predlog za razporoko. Stojimo pred novimi boji.

Od dne do dne se kopiči več gradiva, da se vname cerkveno-političen boj tudi na Avstrijskem. Na Francoskem so se katoličani slabo obnašali, ko so jim zapirali cerkve in jim izganjali iz bolnišnice usmiljene sestre. Niti takrat se niso zganili, ko so videli, da se ugrabljeno cerkveno premoženje ni uporabilo za dobrodelne namene, ampak da so vse milijone pokradli frasonski odvetniki in sodniki. Duhovniki so se skrivali po svojih celicah, ljudstvo pa ni bilo v nobenem oziru organizirano, bilo je brez vodstva in brez odpora. Tudi zadnjič pri luteranskem shodu v Mariboru so šli v ogenj samo naši organizirani delavci, mojstri in telovadci.

Katoličani v Avstriji moramo biti na vse pripravljeni. Zato pa se zbirajmo tudi izven cerkve, da se na vseh poljih organiziramo in postanemo močna armada, ki je pripravljena in oborožena za vse boje. Vsled razporov v nemški krščansko-socialni stranki na Dunaju menijo nemški svobodomiseli, da bi bil sedaj ugoden čas, ako se vrše nove volitve. Ni torej izključeno, da smo blizu novih volitev v državni zbor. Bodimo tudi na ta slučaj dobro pripravljeni, da po metemo z vsemi ostanki svobodomiselstva na Sloven-skem.

Politični ogled.

— V avstrijski javnosti nadvladuje mnenje, da bo državni zbor kmalu razpuščen. Seveda se slišijo tudi glasovi, ki nam zatrjujejo, da do razpusta še ne bo prišlo. Za nas posebno zanimivo je, kar piše glasilo „Austria“, ki pravi, da bo Bienerth v jeseni povečal svojo večino v zbornici tako-le: Najprej se bo obrnil na takozvano Plojevo skupino, na dalmatinske poslance, na češke poslance iz Hrubanove skupine, na velikega gonjača za cerkveno-političen boj, Masaryka, in nekatere Mladočehe. Ker bodo nekateri Slovani stopili na ta način k vladnim jaslom, bodo

zapustili svoje dosedanje slovanske zaveznike in opustili svoje slovanske zahteve. Tako so naši liberalci voljni izdati tudi vseučiliško vprašanje, samo, da ni treba sedanji vladi nasprotovati. Nekateri listi, ki so v zvezi s Plojevo skupino, so začeli že nastopati proti odločnemu boju za slovensko vseučilišče. Na take ljudi se pač ni zanesti, njim ni nič zaupati.

— Hrvški sabor razpaščen. Ban Tomašič ima že v rokah kraljev odlok za razpust hrvaškega sabora. Stranke se pripravljajo že na nove volitve, ki se bodo vršile najbrž v drugi polovici meseca oktobra.

Mala politična naznanila.

Dne 5. avgusta: Čehi se pripravljajo že za nove državnozbornske volitve. Iz Prage se poroča, da je izvrševalni odbor mladočeške stranke razposlal okrožnice svojim glasilom in zaupnikom, v katerih jim daje navodila za morebitne nove državnozbornske volitve. — Bosenski deželni zbor je sprejel včeraj proračun in bil nato odgoden. — Ogrski državni zbor se snide zopet dne 20. septembra. Tedaj izvoli delegacije in reši proračun za leto 1911.

Dne 6. avgusta: Egiptovska narodna stranka namerava letos meseca septembra prirediti v Bruslju shod, na katerem se bo proglasila neodvisnost Egipta. Angleška se trudi, da bi se prepevedal shod, vendar se to brzkone ne bo zgodilo. — Državico Vačaj v bližini Maroka so hoteli Francozi zasesti. Prišlo je do vročega boja, v katerem so izgubili Francozi 300 mrtvih. — V srednje-ameriški republiki Honduras je izbruhnila državljanska vojska. Uporniki so se spoprijeli z vladnimi četami. Padlo je 100 mrtvih in 200 ranjenih. Vladne čete so poražene.

Dne 7. avgusta: Hrvški ban Tomašič je že odposlal ogrskemu ministrskemu predsedniku Khenu, predlog za razpustitev hrvaškega sabora in za razpis novih volitev. — V Atenah na Grškem je položaj silno resen. Listi trdijo, da obstoja tajna zveza politikov in častnikov, ki deluje za revolucijo, in da se odstrani sedanja vladarska rodbina. — Španski ministrski predsednik namerava predložiti zbornici predlogo za ločitev cerkve od države po francoskem vzorcu. — Mesto Teheran v Perziji je v vojnem stanju.

Dne 28. avgusta t. l. bo otvoritev „Slovenskega doma“ v Št. Ilju!

PODLISTEK.

Kača.

(Povest iz prijateljskih sanj. Zapisal Starogorski.)
(Konec.)

„Le pojdi gospod vitez, takoj pridem.“
Šel sem.
„Ali bi ne pustili meča zgoraj, gospod. Ovir Vas.“ je rekel sluga.
„Ne. Meča ne pustim nikjer. Vitez sem.“
Sklonil je glavo, kakor bi hotel reči: „sluga sem.“
Šla sva navzdol po stopnicah, globoko, globoko... Nato sva krenila na desno v ozek, zaduhel hodnik.
„Daleč imate klet za vino.“
„Daleč...“
Odgovoril mi je bolj odmev od sten, kakor on. Hipoma mi je šinilo v glavo, da skoraj ni mogoče, bi bilo tukaj vino.
Vstavil sem.
„Pojdite, gospod vitez.“
„Ne grem.“
Mož je obstal, kakor da bi ne vedel, kaj mu je početi.
„Ne grem, dokler ne pride gospodičina.“
Zdela se mi je, da se je nasmehnil.
„Ona pride... Sicer pa sva itak na mestu. Ta-le vrata so od kleti.“
Pokazal je na koncu hodnika velika, močna vrata.
Bila so, kakor so vrata v moji domovini v vinskih kletih, in vzbudila so mi upanje.

Šel sem naprej.
Pred vrati je izvlekel sluga velik ključ in odprl vrata. Iz kleti je prišel čuden, smradljiv duh.
„Prosim, gospod vitez.“
„Idi naprej!“
On pa je ponovil, kakor bi me ne slišal, a z glasom, da sem postal hipoma pozoren.
„Prosim, gospod vitez.“
Vzbudilo se mi je nekaj, kakor odpor.
„In gospodičina?“ ...
Zmajal je z ramami.
To me je še bolj vznemirilo.
„Kaj je z gospodičino?“
On pa je pokazal v klet in ponovil, kakor s prva:
„Prosim, gospod vitez.“
Sedaj me je pograbila jeza.
„Ne grem. Pelji me nazaj.“
In ta suhi človek me je pogledal divje. Niti sledu ni bilo prejšnjega smehljaja. Pokazal je svoj značaj, ko je sprevidel, da imam i jaz svojo voljo.
„Moraš, gospod vitez.“
„Moram...“
Več nisem spregovoril. Meč se mi je zasvetil v roki in lopova bi pribil na steno, da ni odskočil. V jezi, ki je človeku vedno v pogubo, sem zgubil razsodnost. Zamahnil sem z mečem, in brez dvojbe bi ga presekal na dvoje, da nisem zadel s koncem ob nasprotno steno. Meč mi je spodrsnil iz rok. V tem hipu me je ta okostnjak držal za vrat kakor kleščice, in v njegovih rokah sem zagledal bodalo.
„Ha, misliš, da me posekaš, kakor si viteza Ariomedesa? ... Vidiš, gospodičina ga je ljubila, in

ker si ji ga ubil, se je maščevala. V tej kleti boš poginil...“

Ril me je k odprtim vratom kleti, iz katere je puhtel mrtvaški duh. Gotovo so ležala tu notri gnijoča trupla.

Skušal sem se mu izviti in ga pograbil za grlo. Videl sem, kako je dvignil roko k sunku; zdela se mi je, da vidim že svojo lastno kri, in v tem smrtnem boju sem zavpil in napel poslednje sile. — — —

Ležal sem na mahu in gledal začuden okrog sebe.

„Sanje so bile.“

Olahkoten sem vzdihnil.

Nad mano je šumljalo listje bukovja, in solnce se je bližalo v zaton. Bilo je drugače skrivnostno tiho, le tam nekje sem slišal rezgetati srako, in daleč nekje je krokala vrana.

Vstal sem.

Glej, tam na starem štoru je ležala kača in upirala svoje ženske oči naravnost v mene, kakor bi se pripravljala v skok.

Bog, ali si me morebiti zbudil uprav v poslednjem trenutku, da ubežim nevarnosti, da ubežim pred kačo? ...

Nisem mogel misliti, ampak planil sem iz gozda ven... dalje... dalje.

Stoprav na cesti sem se oddahnil in zbral svoje misli.

Te čudovite sanje, ta kača, vse to se mi je še enkrat pojavilo živo pred mojo dušo.

Da, da... ubežal sem kači, ki bi mi brezdvomno zavdala smrten udarec, kači tujinstva.“

Razne novice.

Iz šole. Na šestrazrednici v Šoštanjju je prosto mesto definitivnega učitelja. Šola je v drugem krajevnem razredu. Prošnje je vložiti do 1. septembra na krajni šolski svet v Šoštanjju. — Pri Sv. Duhu v Halozah, drugi plačilni razred, je razpisano mesto definitivnega nadučitelja. Prošnje do 20. avgusta. — Na štirirazrednici pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, tretji plačilni razred, je razpisano mesto učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje do 31. avgusta na krajni šolski svet. — Razpisano je mesto učitelja in šolskega vodja na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Cirkovcih pri Škalah. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje do 1. septembra na krajni šolski svet v Cirkovcih pri Škalah. Prošnjik mora izkazati znanje slovenskega in nemškega jezika.

* **Razpisana učiteljska mesta.** Na enorazredni ljudski šoli v Razborju pri Slovenjgradu je razpisano mesto učitelja in šolskega voditelja. Prosilci morajo biti večji obeh deželnih jezikov. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje do 1. septembra na krajni šolski svet v Razborju. — Na štirirazredni ljudski šoli v St. Jurju v Slov. gor. je razpisano mesto učiteljice. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje do 25. avgusta na krajni šolski svet v St. Jurju v Slov. gor. — Na četrirazredni ljudski šoli v Šoštanjju je razpisano mesto stalnega učitelja. Prošnje do 1. septembra na krajni šolski svet.

Za učitelje. Naučno ministrstvo je izdalo odlok, ki določa, da se vsakega v službeno dobo suplentom glavne počitnice dva meseca v šolskem letu, ako dve leti zaporedoma služijo. To pa zato, da morejo delati usposobljenostno učiteljsko skušnjo, h kateri se pripuščata samo one, ki so službovali po zakonu kot učitelji 24 mesecev.

* **Kat. nar. učiteljstvo,** ki je združeno v „Slomškovi zvezi“, je zborovalo dne 8. avgusta v Ljubljani. Predsednik „Slomškove zveze“, poslanec Jaklič, opomni, da slavi Zveza letos 10letnico. Pred 10 leti ni nihče mislil, da se bo Zveza tako okrepila, kakor kažejo sedanji uspehi, ki so najboljši dokaz pravega dela našega učiteljstva. Te dni so zborovali tudi liberalni učitelji v Novem mestu, pa jih ni bilo toliko, kot je bilo v Ljubljani katoliško-narodnih, čeprav so dobili liberalni učitelji stroške povrnjene.

Velezaslužni g. župnik Janez Kunc pri Sv. Juriju ob Ščavnici je bil imenovan dne 2. avgusta na dan sv. birne za knezošk. duhovnega svetovalca. Čestitamo!

Slovenec poklican v finančno ministrstvo. Finančni komisar Valentin Žun v Logatcu je poklican v daljno službovanje v finančno ministrstvo na Dunaj.

* **Vspreh** poslancev S. K. Z. za davka prosto kuho žganja. Poslanec dr. Benkovič z drugimi, je letos večkrat interpeliral finančnega ministra radi napačne uporabe predpisov o davka prosti kuhi žganja na Spodnjem Štajerskem. Tudi osebno je opetovano posredoval v ministrstvu. Vsebinsko interelacij smo že priobčili. Te dni je končno ministrstvo ukazalo finančnim oblastim, da se pri naknadnem predpisu davka potom kazni — če kdo toči vino pod vejo v istem letu, v katerem je prijavil davka prosto kuho žganja — sme davke zaračunati le za oni čas, v kat. je dotičnik res žganje kuhaj, ne pa tudi za nočni čas, kot se je sedaj prakticiralo. S tem je zahtevam posl. S. K. Z. v precejšnji meri ustrezno; pri preosnovi davka na žganje bode treba izvojevati še to, da sme davka prosto tudi oni žganje točiti, ki svoje vino toči pod vejo tekom istega leta.

Toča je hudo razsajala po rogaškem okraju ter opustošila vinograde. Poslanec dr. Korosec je takoj posredoval na pristojnih mestih.

* **„Slov. Straža“.** (Prosimo vsa slavna društva, da uvažujejo sledeče: Naprošamo vsa uredništva naših listov, da sprejemajo naznanila o društvenih prireditvah in zadevah le pod pogojem, da je na pismu prilepljenih vsaj pet narodnih kolekov „Slovenske Straže“. Vsa društva naše izobraževalne organizacije je skonečal. Pogledal me je in me gledal.

„Kaj praviš k temu.“

„Zelo čudovito,“ sem zmajal z glavo. „To pomeni mnogo.“

„To pomeni pol življenja,“ je pristavil prijatelj. Nato pa je pristavil, kakor sam za se:

„Da, tuja kača me je hotela ugonobiti, a sem ji ubežal, srečno ubežal. Pribežal sem v domovino, tu so mi dali v vinu strupa, a mi ni škodoval. Ti zahrbitni, neznačajni neprijatelji, kateri si niso upali pokazati svojega obličja, so mi hoteli zavdati. A jaz še živim... Od teh pa je nekaj že leglo k pokoju. Oduščam jim... Žal, da se znajde med njimi i nekdo, ki mi je bil nekoč blizu srca, ker nisem vedel, da je hinavec nad hinavce. A tudi njemu oduščam... Naj hrumi vihar usode, bije naj me vdar na vdar, nikdar splašil me ne bode, vklonil tudi nikedar!“

Tedaj pa je zavzvonilo v vaški cerkvi „Ave Marijo“, in jaz sem se poslovil od prijatelja.

Na vrhu klanca sem se še obrnil in pogledal k hiši, ki se je videla prav lepo od tam in videl sem ga v polumraku, odkritega in molečega...

zacije naj napravijo tozadevne sklepe. Isto ukrenejo naše podružnice; nikjer zaspanost, povsod naj vlada hrepenenje po delu, in to naj se pokaže dejansko, da se ne bo samo sklepalo in besedičilo! Mi smo navajeni dela, to nas krepi, in zato tudi „Slov. Straža“ zaznamuje uspehe, katere nam je rodilo delo naših društev in po njih naših podružnic. Imejmo samo eno pred seboj: Delo!

* **170 podružnic** „Slov. Straže“. „Slovenska Straža“ šteje sedaj 170 podružnic, katere prav živahno delujejo. Naše društvo noče pojmovati tujega duha svobodomiselstva. Dan za dnem pristopajo novi udje k našim podružnicam in donajajo svoje delo v korist slovenski domovini, in v kratkem pride čas, ko bode združevala „Slovenska Straža“ vse zavedne, narodno čuteče delavce pod svojo zastavo v obrambo slovenske zemlje in naše katoliške cerkve. Naši narodni nasprotniki čutijo to, ker vedo, da krščanski narodi drže krčevito svoje svetinje radi ljubezni do rodne grude. Nemci kupujejo narodne delavce z denarjem, mi pa jih moramo kupovati z ljubeznijo in izobrazbo!

* **Vse podružnice** „Slovenske Straže“ uljudno prosimo, da v teku prihodnjega tedna dopošljejo osrednji pisarni imenike, oziroma nabiralne pole z vsemi člani in članicami. One podružnice, ki so imenike že odposlale, seveda tega ne potrebujejo storiti. Kakor je doslej razvidno, že skoro prekašajo naše vrste po številu udov nam nasprotno slovensko organizacijo. Prosimo vse one, ki nam pošljejo kak dar ali kako nabrano svoto, da vedno točno in izrecno pripomnijo, je-li svoto smatrati kot „Slomškov dar“ ali kot kaj drugega.

* **Občni zbor** „Slovenske dijaške zveze“ se vrši letošnje leto dne 23. avgusta v St. Jakobu v Rožu na Koroškem. Povabljeni so na ta občni zbor tudi zastopniki slovenskega katoliškega učiteljstva in vsi prijatelji kat. narodnega dijaštva, zlasti še preč. duhovščina.

* **Vrazova stoletnica.** Objavljamo spored slavnosti, ki bo dne 21. avgusta v Cerovcu. 1. Ob 7. uri zjutraj je sprejem hrvaških in slovenskih gostov v Ormožu; 2. ob 8. uri sprejem gostov v Ljutomeru na kolodvoru; 3. ob 10. uri pozdrav gostov na Vrazovem domu po predsedniku pripravljalnega odbora in hišnem gospodarju; 4. ob 10. uri cerkveni govor in sv. maša v kapeli pri Vrazovem domu; pridiguje vlč. g. dr. Anton Medved, profesor v Mariboru; med sv. mašo poje slav. ljutomersko pevsko društvo; 5. od 12. do 12. ure slovesni banket v slavnostni uti; udeležiti se ga morejo le oni, ki se zanj pri tajništvu oglase vsaj do 18. t. m. ter vpošljejo znesek 5 K; 6. ob 12. uravi slavnostni govor g. dr. Antona Kučera, predsednika „Matiče Hrvatske“; po govoru razkritje spominske plošče na Vrazovem domu in vsajanje spominske lipe; za tem slovenski slavnostni govor g. dr. Fr. Hlešiča, predsednika „Matiče Slovenske“. — Med posameznimi točkami sporeda svira sl. varaždinska mestna godba in nastopajo razna pevstva društva. — Od 4. ure naprej bo prosta ljudska veselica z najraznovrstnejšim sporedom. — Za jedila in pijačo bo kar najbolj možno dobro poskrbljeno. — Za goste, ki pridejo v Ormož, in ne morejo peš v Cerovec (2 uri), bodo pripravljene vozovi; prosimo samo, da bi se nas obvestilo, koliko oseb iz raznih krajev želi vozove, da jih moremo poskrbeti zadostno število. Pripravljalni odbor.

* **Vrazova slavnost.** Udeležbo so doslej prijavili: slav. mestna občina ljubljanska, ki bo zastopana po odposlanstvu treh članov pod vodstvom županovim; slav. Čitalnica v Ormožu; Bralno društvo za Ljutomer in okolico; Murski Sokol v Ljutomeru; učiteljska društva za ljutomerski okraj; učiteljsko društvo za ormoški okraj; požarna bramba v Ivanjkovcih; veteransko društvo pri Svetinjah.

* **S polnimi jadri** pluje Plojeva „Sloga“ v liberalnem toku. Vzeli smo v roko danes došlo nam številko ter videli, da bobna za Sokola v Ljutomeru, da razglasa ciril-metodarsko veselico v Framu, poroča o uspehih znane ciril-metodarije v Žaleu, hvali ustanovitev ciril-metodarije v Podsredu ter naznanja ustanovitev liberalne Prosvete istotako v Podsredu. O katoliško-narodnih organizacijah pa — nič. To je konzervativnost v liberalizmu!

* **Kaj se godi?** Znano je, da so vsi slovenski poslanci, bodisi katoliško-narodni, bodisi liberalni, sklenili v državnem zboru obstrukcijo, ker ponuja vlada Lahom vseučilišče, nam pa noče niti trohice obečati. Katoliško-narodni poslanci so držali pošteno svojo besedo, kakšni močje pa so liberalni poslanci, o tem nas obvešča „Slovenec“, ko pripoveduje, kako so vsi jugoslovanski poslanci sklepali obstrukcijo: „Niti en glas, niti besedica se ni zinila od nobene strani zoper obstrukcijo. Vsi, skoro polnoštevno zbrani poslanci so smatrali obstrukcijsko taktiko kot samo po sebi umevno in edino pravo. Navzoča sta bila zlasti tudi poslanca Hribar in Ploj in sta kakor vsi drugi, glasovala za označeni sklep. Kakor rečeno, ni nihče črhnil besedice zoper obstrukcijo, kaj še, da bi bil kdo kaj drugega predlagal! Čudno je pa bilo vse-kakor, da je baron Bienert ob istem času informiral zastopnike nemških strank, da sta poslanca Hribar in Ploj zoper obstrukcijo... Mi smo to vest svoje-dobno zabeležili in izrazili svoje začudenje, kako pride ministrski predsednik do takih informacij, ki so v protislovju z jasnimi dogodki v „Vseučiliškem klubu“. Zdi se nam, da je sedaj zavesa padla, in da slovensko ljudstvo jasno vidi, kaj se godi. — Zopet vidimo Hribarja in Ploja v čudni vlogi, katere pač nihče ne

more in ne sme zagovarjati. Če se gode take reči, potem seveda, z Bogom vsa naša politika!

* **Korajžni Sokoli.** V Cerkljah na Kranjskem je priredil v nedeljo, dne 7. t. m. javno telovadbo Or-el, ki so se je udeležili tudi Sokoli od Sv. Križa pri Kostanjevici. Ker pa so se Sokoli preveč surovo obnašali, se jim je lepo uljudno povedalo, naj se odstranijo. To pa je bojaželjne Sokole tako razkačilo, da so strgali slovensko zastavo. Potem pa so šli v cestni jarek oboroženi s koli in samokresi čakati, kedaj da se bodo vrnili Orli. Ko pa so Orli res prišli, je korajžnim Sokolom namah padlo srce v hlače in so jo popihali kakor zajčki.

Za naše vinorejce. Že takoj spomladi se je letos vsled mokrotnega vremena v spodnještajerskih vinogradih pojavilo več trsnih bolezni, ki so dosedaj uničile že večinoma vse nastavljeno grozdje. Vsled občutne peronospore pa je trsni les tako trpel, da še tudi prihodnje leto ni upati na mnogih krajih dobre letine. Zategadelj so poslanci zahtevali, da se da vinorejcem podpora. Na podlagi podatkov državnega vinorejskega nadzornika se je vlada odločila dati iz državnega fonda za uime in deloma iz fonda za brez-obrestna posojila podpore potrebnim vinorejcem. Poljedelsko ministrstvo je odločilo v pretečenem mesecu nadaljni znesek 32.000 K za podpore. Vinorejci, prosite torej takoj za podpore!

* **Gospodinjska šola** v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori 13. tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. — Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. — Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. — Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, to je sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, deset do dvanajst žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi pri-skrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. — Deklice, ki hočejo v-stopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. — Prošnje za sprejem, ki jim je predložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke drugih dežel.

* **Slovansko narodno-gospodarsko društvo** priredi dne 14. in 15. avgusta 1910 v Ljubljani prvi slovenski narodno-gospodarski shod. Na shodu bodo odlični slovenski narodno-gospodarski strokovnjaki podajali poročila. — Shod bo otvorjen dne 14. avgusta ob 9. uri dopoldne v Narodnem Domu v Ljubljani. Popoldne ob 3. uri bodo posvetovalne seje, in sicer: vseobčna narodno-gospodarska, poljedelska, obrtna in trgovinska. — Prijave k shodu sprejema ter vse natančnejše pove „Slovanska společnost narodohospodarska“, Dunaj I., Wipplingerstr. 22.

Nedeljski počitek v lekarnah. Č. kr. namestništvo v Gradcu je določbe glede nedeljskega počitka v lekarnah v toliko spremenilo, da bo v krajih, kjer se nahaja več kot ena lekarna, vsako nedeljo pri rav-nem številu lekarn polovica istih od 1. ure popoldne v nedeljo do ponedeljka do 7. ure zjutraj zaprtih, pri neravnem številu lekarn se pa mora držati novih določil manjši del lekarn. Menjavanje glede nedeljskega počitka se uravna koncem decembra vsakega leta.

* **Število** vseh Slovanov je vsled hitre množitve narastlo na 160 milijonov. Ako bo slovansko prebivalstvo naraščalo tako v bodoče, bi utegnilo v dveh desetletjih doseči 200 milijonov.

* **Novi** stokronski bankovci. Avstro-ogrška banka bo izdala z 22. avgustom t. l. nove 100kronske bankovce z datumom 2. januarja 1910. Stare 100kronske bankovce od 2. januarja 1902 se more zamenjati do 31. avgusta leta 1912 pri avstro-ogrski banki. Novi bankovci so 16³ cm dolgi in 10⁸ cm široki.

* **Slovenci** v Nemčiji. Iz Hamburga na Poren-skem se nam poroča: V nedeljo, dne 31. julija je naše društvo sv. Barbare priredilo veselico s tombolo in igro „Repoštev“. Popotni rokodelci Krempl iz Semni-ka pri Zagorju, Smola iz St. Vida pri Zatičini in

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

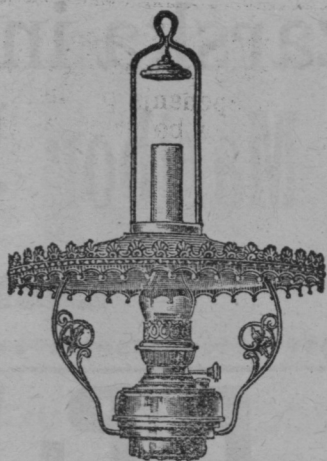
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najsolidnejša in točna postrežba.

Zapomni, ne zabi:
Boln ali zdrav,
Le „FLORIAN“ rabi,
Želodcu bo prav!

je krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potreščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade.

6 belih

rjuh zelo debele in zarobljene po 2 m K 14 po 2 1/4 metra K 16, iz domačega lanenega platna po 2 m K 18 po 2 1/4 m K 20 razpošilja franko modna veletrgovska hiša R. Stermecki, Celje.

Zahvala.

Za premnoge dokaze sočutja povodom smrti naše drage matere, gospe

Jožefe Žumer,

se zahvaljujemo najpristranejšje. Posebno zahvalo pa moramo izreči velečastitemu g. župniku Vodušek za ganljivi nabrobni govor in vsem, ki so našo drago mater spremljali k zadnjemu počitku.

Vojnik, dne 31. julija 1910.

629

Zalujoča Rodbina Žumer.

Če si je kdo prej pokvaril želodec, če je trpel vsled pomanjkanja teka, na zaprtju in iz tega sledeči gorečici, na bolečinah v želodcu in glavobolu, ali če je postal zelo debel, je bil primoran rabiti grenčico strašno slabega okusa, ki je prav pogosto njegov želodec sploh ni prenesel in ga silila k bluvanju.

Sedaj se ni potreba mučiti, kajti okus

Inda-bonbonov

je jako prijeten, njih uspeh pa je boljši kakor vsa dosedanja čistila in sredstva za okrepčanje želodca. Ne le odrasli ampak tudi otroci je radi uživajo, da celo dojenecem se lahko dajo. Ako se vzame pred jedjo 1-2 komada Inda-bonbona, se konča v 1 do 2 urah vsako zaprtje, če je še tako močno, brez želodčnih krčev in hudega napenjanja. Ako pa se vzame po jedi 1 komad Inda-bonbona, potem bo želodec izvrstno prebavljaj, tek se bo povečal in zaprtja ne bo nikoli. Ako se čuti gorečica ali kisló hlipanje, napravi temu en Inda-bonbon konec. Tisti, ki so postali preveč debeli in bočejo postati bolj suhi, naj bi rabili Inda-bonbon nekaj časa redno in bodo v kratkem času okusili njih izvrsten uspeh. Ker pa leži temelj našega zdravja v tem, da želodec redno deluje, ker vzame ta za življenje potrebno hrano in jo prebavlja, jo pusti priti v obliki krvi v telo, naj bi vedno rabili Inda-bonbone, da je naš želodec vedno v redu.

Dobi se povsod! Cena zavoju (10 kom.) 40 v. Izdeluje Aleksander Balázsovihoza Sepsiszentgyörgyeva lekarna in strokovni laboratorij za izdelovanje sedmograških zdravil v Sepsiszentgyörgy.

Glavna zaloga: Budapešta VIII., József-utca 35-37. 802

Kneževo ravateljstvo v Konjicah potrebuje s 1. septembrom k težkim gospodarskim konjem 2 trezna, zanesljiva ter oženjena

konjarja.

Plača po dogovoru s prostim stanovanjem, kurjavo ter nekaj polja. Pismene ponudbe na kneževo ravateljstvo v Konjicah. 631

Naznanilo.

Tem potom se naznanja, da se bode tvrdka Jernej Bahovec, trgovina s papirjem nadaljevala, ter se priporočamo nadaljne naklonjenosti.

Jernej Bahovč-evi dediči. 638

Razpis.

Pri c. kr. domobranskem pešpolku št. 26 v Mariboru se zalaganje od:

- 518 q sena,
- 378 q posteljne slame,
- 335 q steljne slame,
- 72 m³ trdega lesa in
- 3115 q mineralnega premoga

za čas od 1. oktobra 1910 do 30. septembra 1911 odda.

Tozadevni pogoji so dnevno od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldan pri podpisani oskrbovalni komisiji razvidni.

Ponudbe so zapečatene in kolekovane najdalje do 22. avgusta t. l. do 9. ure dopoldan pogojni komisiji (domobraska vojašnica, soba št. 37) za vposlati.

Oskrbovalna komisija za c. kr. domobranski pešpolk 650 Maribor št. 26.

Nadviničarja

spretnega v vseh vinogradniških delih, poštene-ga in pridnega, in

dva viničarja

z več dobrimi delavci, išče grajščina v Dornovi pošta Moškanjci. 620

1 1/2 - 2 kg

težje postanejo svinje vsak dan po dr. Zellnerjevi svinjski krmi. Tri krat redilnejše nego koruza. 50 kil z vrečo K 11-50

iz tovarne. I. za rejo II. za pitanje

„**Molko**“ poviša donesek mleka krav za 1 1/2 do 2 litra od glave in dneva. K 7-50 stane 50 kg iz tovarne.

Razpošilja tovarna prvih krmil brata **TAUSSKY**,

Dunaj, II. Praterstrasse 15.

499

Prospekt „Goldgrube“ zastoj.

Prodajo se prav močni

3 veliki kozolci

skoro novi po ugodni ceni, pripravljani za krmo ali kako drugo skladišče. Povpraša se v upravništvu „Slovenskega Gospodarja“. 592

Želodec

kot posredovalec živeča je vzdrževalec človeškega organizma. Morali bi torej njegovo delovanje kot ud, ki prebavlja in čisti, vedno podpirati.

Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zopnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno depenovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. Fragner-ja, c. in kr. dvor. dobavitelja,

„Pri črnem orlu“ PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak d. Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Pro' naprej vpošilj. K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8-4 velike steklenice, za K 22-14 vel. steklenice poštne prosto za vse postaje avstro-ogr. monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr. 249

Po celi Savinjski dolini

dobro zna dolgoletni trgovski sotrudnik g. M. Paradiz odpre s 5. avgustom t. l. svojo na novo ustanovljeno trgovino s svežim manufakturnim in špecerijskim blagom in železnino v hiši gospe Marije Vrečer v sredini žalskega trga. 599

Sanatorij

„Mirni dom“

sprejema v prvi vrsti bolnike in to moške na živcih bolehaljoče, potem alkoholike in od težkih bolezni okrevajoče. V porabi so različne kopeli, kakor tople, mrzle, solne, in električne, tudi kopeli s pridatki in masaža. Zdravilišče je tudi po zimi odprto. Cene so zmerne. Ceniki se dobijo zastoj. Pojasnila daje lastnik in vodja dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kungota pri Mariboru. 596

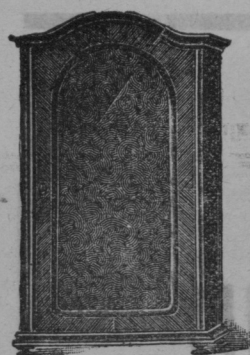
Samoslovenska trgovina Fr. Lenart v Ptujju

ima v svoji novi zalogi veliko izbiro najnovejšega šifra za moške ter volne za ženske obleke. Potem mnogo trpežne hlačevine, tiska, safina, perirjev, tkanine, svilenih in drugih rut ter vsakovrstnega platna za životno in posteljno perilo po primernih cenah. Na- malje ima tudi moško perilo in gotove hlače iz hlače- rive po zelo nizki ceni.

Tudi razumništvu iz mesta kakor iz okraja la- ku ustrezem z različnim modernim blagom.

Najtopleje se priporoča

Franc Lenart v Ptujju,
manufakturna trgovina. 606

Največja mizarska in tapetarska trgovina

Karol Wesiak - Maribor

551

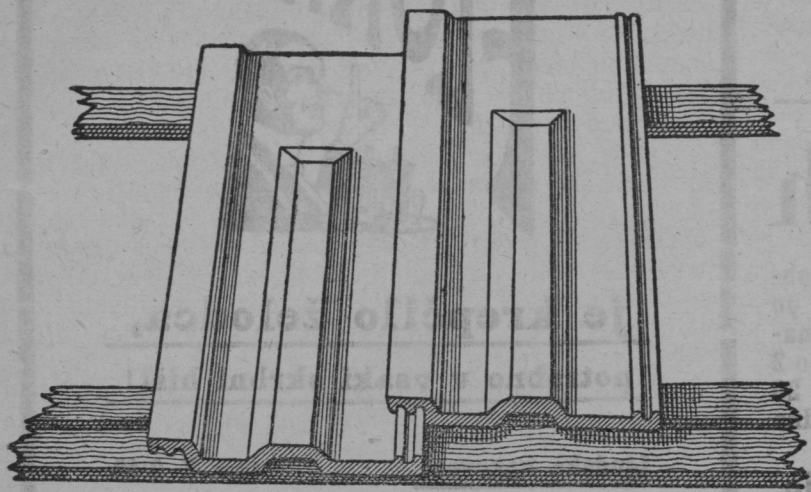
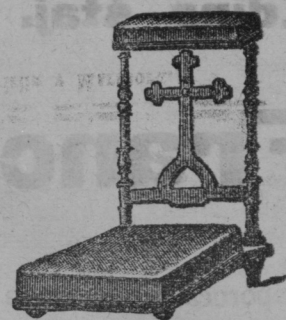
Tegethofova ulica šte. 19.

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastoj.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

133

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanlosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Viktor Ušen trgovec

v Braslovčah,

naznanjam zaradi pomankanja prostora, vsled vedno večje zaloge blaga rzprodajo po tovarniških cenah, kakor dobra, močna sukna in hlačovina za moške obleke, klobuke, srajce, nogavice, predpasnike, dežnike; fino in lepo volneno ter vse drugo žensko blago tudi pod lastnimi cenami.

Priporočam nadalje vsakovrstnega špecerijskega blaga, najboljšo moko in otrobe Majdičevega mlina; v zalogi imam tudi suhe in oljnate barve, žeblje, verige, čevljarska kopita itd.

Kupujem jajca, maslo, suhe gobe, zmedene in rezane ženske lase, ter vse druge poljske pridelke po najvišjih cenah.

512

„Kapljice za svinje“

Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za pripeslano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gosp. Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri o. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg šte. 15.

82F

Prva češka sploš. delniška družba

za za- varovanje na življenje

v Pragi

je edini slovanski delniški zavod, ki ima dokazano najnižje cene in najboljše zavarov. pogoje ter je zares v narodnih rokah. — Pojasnila o zavarovanju dajejo brezplačno: Generalni zastop za vse slovenske dežele v Trstu, ulica G. Donizetti, nadzorstvo za Štajersko in Koroško v Mariboru, Wildenrainerjeva ulica 22 (nadzornik Ivan Tomazič) in okrajni zastopi v vseh večjih slovenskih krajih.

580

Zelo redka prilika.

Tovarna mi je po neki elementarni nesreči poverila za direktno prodajo rešeno blago, mnogo komadov krasnih težkih

flanelnih odej

v lepih modnih barvah in vzorcih, na katerih je opaziti le neznatne madeže od vode. Te odeje so primerne za vsako boljše hišo za pokrivanje postelj in odej, so zelo fine, tople in trpežne, okoli 190 cm dolge in 135 cm široke. Pošilja se po povzetju. 3 komadi zelo finih flanelskih odej za 9 kron v vseh modnih barvah in vzorcih. 4 komadi domačih odej 10 kron. Vsak cenjeni čitatelj tega inserata naj z zaupanjem naroči. Z mirno vestjo lahko trdim, da bo vsak s pošiljateljstvo zadovoljen.

649

Otto Bekera, c. in kr. finančni nadstražnik v pok. Nachod (Češko).

Zahvala.

Povodom bridke izgube, našega nepozabljenega sina, oziroma brata in strica, gospoda

Jerneja Bahovec-a,

nam je došlo toliko izraženega sočutja, da nam ni mogoče, se vsakemu posebej zahvaliti.

Globoko se zahvaljujemo vodstvu, oziroma o. sobju bolnice za izvanredno postrežbo za časa njegove bolezni, osobito pa g. dr. Šabecu za njegovo poštivovalnost. Bodi torej izrečena tem potom, najpristronejša zahvala prečastiti duhovščini, pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo petje, kakor tudi telovadnim društvom „Dokol“ centrala št. I. in II., trgovskemu društvu „Merkur“, o. sobju tvrde, ter sorodnikom in znancem, dalje vsem darovalcem prekrasnih vencev, konečno vsem spremljevalcem, ki so dragega, nepozabnega rajnega spremlili k večnemu počitku.

Vsem in vsakemu posebej: Bog povrni!

633

Zalujoči ostali.

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi.

129

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavržo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na raspolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presejajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le košček.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prešnje sprejemajo vsak delavnik od 9.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.